

Mokykla - tai mokymosi vieta, kurioje vaikai įgyja žinių, kompetencijų. Kartu mokykla yra jaunuolių susibūrimo vieta, į kurią jie ateina su savo patirtimis, emocijomis, nuotaikomis ir ne visada gali savarankiškai pasirinkti žmonių grupę, su kuria norėtų bendrauti bei leisti laiką kartu. Todėl mokykla natūraliai tampa erdve, kur tarp mokinių kyla įvairios įtampos, atsinešami iš šalies ir sprendžiami viduje kylantys ginčai, konfliktai. Vaiko teisių gynėjai sako, kad mokykloje reikėtų mokyti, kaip taikiai spręsti konfliktus, o tam geriausiai pasitarnauti gali mokyklinė mediacija.

„Viena iš galimybių konstruktyviai spręsti konfliktus mokykloje yra mediacija. Tai galimybė mokytis bendrauti kitaip – gerbiant vienas kitą, ugdamt empatiją, gebėjimą išklausti, išgirsti, priimti atsakomybę už savo veiksmus. Kitaip sakant, mokyklinė mediacija, tai konfliktų, kylančių mokykloje, valdymas“, – sako Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos Pagalbos vaikams ir šeimoms skyriaus vyresnysis patarėjas Jaroslavas Kozlovskis.

Dažniausiai vaikai įvardija tris pagrindinius būdus konfliktui, nesutarimui išspręsti: kreiptis į suaugusiuosius, spręsti jėga, neretai pasitelkiant ir patyčias arba atsitraukti.

„Tokie sprendimai neigiamai veikia ne tik konflikto dalyvius, tačiau kelia nesaugumo ir baimės jausmą visai mokyklos bendruomenei. Tad reikėtų ieškoti kitos išeities – kreiptis į mediatorių arba kitaip – tarpininką. Jis padės išsiaiškinti konflikto priežastis, aptarti abiejų šalių poreikius, rasti taikų sprendimo būdą“, – apie mediacijos naudą kalba J. Kozlovskis.

Mediacija švietimo įstaigoje padeda mokiniams ieškoti alternatyvių konfliktų sprendimo būdų, suteikia galimybę išgirsti kito nuomonę ir gauti atsakymus į konfliktuojančioms pusėms iškilusius klausimus, išsakyti jausmus, poreikius ir problemas. Ji ugdo konflikto dalyvių atsakomybę už savo veiksmus, padeda kurti saugumo jausmą mokykloje.

Reikia pažymėti, kad mokiniams, kurie nuolat kivirčijasi, mediacija gali padėti pagerinti tarpusavio santykius ir išmokyti bendrauti.

Anot vaiko teisių gynėjo, mokyklinė mediacija sprendžia ne tik mokinių tarpusavio, bet ir tarp mokinio – mokytojo, mokytojo – tėvų, mokinio – tėvų kylančius konfliktus.

Mediatoriaus vaidmenį gali atlikti mokytojai, mokyklos psichologas, socialinis pedagogas, kiti mokyklos bendruomenės nariai ir patys mokiniai.

„Labai svarbu, kad vaikai mokykloje, be kitų socialinių įgūdžių, įgytų ir gebėjimą taikiai

spręsti konfliktus, išmoktų išklausyti ir suprasti kitą, būtų ugdoma tolerancija. Todėl kviečiu pedagogų bendruomenę, vaikus ir tėvus, mokykloje kylančius konfliktus spręsti pasitelkus mediatorius ir aktyviai naudotis mediacijos mokykloje galimybėmis“, – kviečia vaiko teisių gynėjas.

